

СИЛАБУС
навчальної дисципліни (обов'язкова)
ІСТОРИЯ УКРАЇНСЬКОГО ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ
Обсяг освітнього компоненту (3 кредитів /90 годин)
Вид контролю – залік

Освітня програма «Маркетинг»
першого рівня вищої освіти
Спеціальність – 075 маркетинг

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

доцент, Спудка І.М.

Контактна інформація:

- e-mail: rishaua@ukr.net
- телефон кафедри 7-698-3-75;
- e-mail kafedra_ukr_zn@zntu.edu.ua;
- головний корпус аудиторія 270

Час і місце проведення консультацій:

відповідно до графіку консультацій викладачів, ауд. 270

ОПИС КУРСУ

Історія української державності – це не 30 років незалежності. Історія державотворення України налічує тисячі років.

Україна – єдина законна спадкоємиця Київської Русі, Козацької Держави, правонаступниця Української Народної Республіки й Української Держави Гетьмана Павла Скоропадського. Наша країна має багаті традиції законотворчості, писемності, дипломатії та славетні військові традиції.

Деякі державні традиції українців беруть своє коріння ще з середньовічної Київської Русі. З того часу походять деякі вагомні атрибути нашої держави сьогодні: знак тризуба, який став Державним гербом України; назва нашої грошової одиниці; м. Київ – політичний і культурний центр Київської Русі, яке залишається політичним і культурним центром сучасної України.

Запропонована дисципліна дасть змогу сформувати системні загальні знання з історії українського державотворення як частини світового

простору, зокрема головних історичних етапів, ключових подій, персоналій, основних державотворчих здобутків. Допоможе розуміти місце і роль державності в історії людства, вивчити досвід поколінь та історичні уроки розвитку Української держави. Студенти навчатимуться визначати значення боротьби українського народу за її відродження та збереження, а також розуміти особливості національного державотворення, традиції української державності.

МЕТА, КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

1. Метою курсу є: надати студентам знання з історії українського державотворення, зосередившись на найбільш актуальних проблемах:

- подати наукову періодизацію історії української державності;
- охарактеризувати риси основних періодів української історії, їхні особливості, визначальні події та явища в кожному з них;
- узагальнити досвід національного державотворення, традиції української державності;
- показати значення боротьби українського народу за її відродження та збереження;
- проаналізувати основні етапи українського національно-визвольного руху, його конкретний зміст і організаційні форми;
- визначити роль і місце в українській історії видатних історичних осіб.

Набуті знання допоможуть студентам краще орієнтуватися у сучасних суспільно-політичних процесах, що відбуваються в Україні, та адекватно визначати у них своє місце, сприятимуть формуванню політичної культури й гуманітарних цінностей.

2. Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК13. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК14. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК15. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Фахові компетентності:

СК13. Здатність планування і провадження ефективної маркетингової діяльності ринкового суб'єкта в кросфункціональному розрізі.

СК16. Здатність реалізовувати маркетингову діяльність підприємства в контексті цілей сталого розвитку.

Результати навчання:

РН15. Діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних принципів маркетингу, поваги до культурного різноманіття та цінностей громадянського суспільства з дотриманням прав і свобод особистості.

РН18. Демонструвати відповідальність у ставленні до моральних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства у професійній маркетинговій діяльності.

РН21. Орієнтуватися на досягнення цілей сталого розвитку при здійсненні маркетингової діяльності.

ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Для успішного опанування необхідними компетентностями та навичками при вивченні даної дисципліни студенти повинні спиратися на результати навчання, які отримані при вивченні предметів «Історія України» та «Історія рідного краю».

ПЕРЕЛІК ТЕМ (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Номер тижня	Теми лекцій, год.	Теми семінарів, год.
1	2	3
Змістовий модуль 1		
1, 2	Державотворчі традиції на території України в стародавню добу: гіпотези та докази (2 год.)	Формування державності в Україні. Київська Русь.(2 год.)
3, 4	Галицько-Волинське князівство – спадкоємець державності України-Русі (2 год.)	Зародження українського козацтва як складової державотворчого процесу в Україні (XV-XVII ст.) (2 год.)
5, 6	Боротьба за українську державність Б. Хмельницького та його послідовників (2 год.)	Функціонування державних механізмів на українських землях у кін. XVII-XVIII ст. (2 год.)
7, 8	Національно-державницьке питання щодо українських земель у	Відновлення державності українського народу (1917-

	складі Російської та Австрійської імперій (кінця XVIII-поч. XX ст.) (2 год.)	1921 рр.) 2 год.
Змістовий модуль 2		
9, 10	Україна в умовах більшовицько-тоталітарного режиму (1921-1939 рр.) 2 год.	Ліквідація державності в Західній Україні та поглинення її територій іноземними країнами (2 год.)
11, 12	Державне будівництво на українських землях у роки Другої світової війни (2 год.)	Буремний шлях до суверенності: суспільно-політичні трансформації в Україні 1945- 1985 рр. (2 год)
13	Останні кроки за для досягнення незалежності (українське питання 1985-1991 рр). (2 год.)	Теорія та практика державного будівництва в умовах незалежності України (з 1991 до сучасності) 2 год.
14	Незалежність України та глобальні цілі сталого розвитку: мир та справедливість. Партнерства заради стійкого розвитку (2 год.)	Незалежність України та глобальні цілі сталого розвитку: мир та справедливість. Партнерства заради стійкого розвитку (2 год.).

САМОСТІЙНА РОБОТА

Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою, а також виконання завдань з метою закріплення теоретичного матеріалу. Строк виконання самостійної роботи – упродовж семестру.

1. Феномен українського державотворення – 10 годин
2. Державність княжої доби – 8
3. Українське державотворення литовсько-польського періоду – 8
4. Державницька політика часів Гетьманщини – 8
5. Українське державотворення наприкінці XVIII – XIX ст. – 8
6. Політика радянської влади щодо ліквідації української державності в 20-80-ті рр. XX ст. – 8
7. Основні тенденції розвитку сучасної української держави – 8.

**РЕКОМЕНДОВАНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ
ДЖЕРЕЛА**

Навчально-методичні розробки:

1. Методичні вказівки з планами семінарських занять з дисципліни «Історія українського державотворення» для студентів усіх спеціальностей денної форми навчання. Укл.: М.В. Дедков, Г.І. Шаповалов, І.М. Чумаченко О.А. та ін. Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2020. 40 с. <http://eir.zntu.edu.ua/handle/123456789/7440>
2. Тексти (конспект) лекцій з дисципліни «Історія українського державотворення» для студентів усіх спеціальностей усіх форм навчання. Укл.: М.В. Дедков, Г.І. Шаповалов, О.А. Чумаченко та ін. Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2020. 65 с. <http://eir.zntu.edu.ua/handle/123456789/7472>
3. Методичні вказівки з планами семінарських занять та тематикою контрольних робіт з дисципліни «Історія українського державотворення» для студентів факультетів: машинобудівного та економіки та управління заочної форми навчання. Укл.: Шаповалов Г.І, Дедков М.В., Сигида Г.А., Спудка І.М., Васильчук Т.В. Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2021. 42 с. <http://eir.zntu.edu.ua/handle/123456789/8211>

Літературні джерела:

4. Бойко О. Д. Історія України: підручник. Київ: ВЦ «Академія», 2014. 720 с.
5. Васильчук Т.В., Спудка І.М., Сигида Г.А. Роль купецтва в організації промислових підприємств у першій половині XIX століття в губерніях Південної України // *Zaporizhzhia Historical Review*. Запоріжжя: ЗНУ, 2020. Вип. 2 (54). С. 86-91.
6. Горелов М. Є. Держава і цивілізація в історії України. НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І.Ф. Кураса, Ін-т археології. Київ: ЕКО-ПРОДАКШН, 2009. 879 с.
7. Дещинський Л. Є. Історія України та її державності. Курс лекцій: навчальний посібник. Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2009. 476 с.
8. Історія України: Навчально-методичний посібник для семінарських занять. За заг.ред. В.М. Литвина. Київ: Знання, 2006. 460 с.
9. Іванченко Р. Історія без міфів: Бесіди з історії української державності: навч. посіб. Київ: МАУП, 2007. 622 с.
10. Історія української державності: навч. посіб. /укл. Т.В. Кузнець, Н.Л. Тацієнко. Умань: Видавничо-поліграфічний центр «Візаві», 2012. 288 с.
11. Крупник Л. О. Історія України: формування етносів, нації, державності. Київ: Центр учб. літ., 2009. 216 с.

12. Пасічник М.С. Історія України та її державності: конспект лекцій. Львів: УАД, 2011. 760 с.
13. Реєнт О. Україна в імперську добу (XIX - початок XX ст.). Київ: Інститут історії України, 2003, 340 с.
14. Червінський В. І. Історія України. Джерельний літопис. 3-тє вид., перероб. й допов. Київ : Україна, 2016. 895 с.
15. Юрій М. Ф. Етногенез українського народу. Київ: Кондор, 2007. 262 с.
16. Ishchuk Alla, Khrypko Svitlana, Palinchak Mykola, Dobrodum Olga, **Spudka Iryna**. The sign-symbolic evolution of heroism: exploring the intersection of pop philosophy and postmodern linguistics in the phenomenon of the heroic personality // Synesis. v.16.n2,2024. PP.33-46.
17. Stoliarchuk O., Binkivska K., Khrypko S., **Spudka I.**, Chop V., Chornomordenko I., Salo H.. Interaction of Digital Trends and Sustainable Development: The role of Contemporary Art // European Journal of Sustainable Development VOL. 13 NO. 1 (2024). PP.278-290.

ОЦІНЮВАННЯ

Контроль успішності діяльності студента з вивчення даної дисципліни поєднує в собі декілька різновидів контрольних заходів: поточний, рубіжний (модульний) та підсумковий контроль. Результати підсумкового контролю проставляються в екзаменаційну відомість.

Підсумковий контроль здійснюється у формі *заліку*. У випадку проведення заліку оцінка підсумкового контролю визначається за двобальною шкалою «зараховано – не зараховано». Позитивною оцінкою є оцінка «зараховано».

Поточний контроль успішності навчання проводиться у формі тестування очно або дистанційно з використанням системи Moodle. Поточний контроль є необхідним та обов'язковим елементом рейтингової технології освітнього процесу та проводиться у два етапи – в середині й наприкінці навчального семестру. Оцінка «зараховано» за кожну частину рубіжного контролю виставляється за умови проходження здобувачем тестових завдань з успішністю понад 60%.

Здобувач вищої освіти не допускається до підсумкового контролю, якщо він не виконав усіх обов'язкових видів робіт та не пройшов рубіжний модульний контроль з оцінкою «зараховано».

Контроль знань здобувачів вищої освіти *заочної форми навчання* здійснюється шляхом виконання та подальшого захисту контрольної роботи у вигляді відповідей на питання, що стосуються змісту роботи (максимально 60 балів) та перевірки конспектів лекцій (максимально 40 балів). Зміст завдань контрольної роботи розміщено в системі дистанційного навчання Moodle у Методичних вказівках з дисципліни: <http://eir.zntu.edu.ua/handle/123456789/8211>

Під час семінарських занять оцінюються усні відповіді студентів, доповнення, захист рефератів, участь у дискусіях, підсумкові тести в межах теми семінарського заняття в системі MOODLE.

Після вивчення першого (від заснування Київської Русі до кінця XVIII ст.) та другого (від кінця XVIII до початку XXI ст.) змістових модулів студенти виконують підсумкове модульне завдання у вигляді тестів в системі MOODLE.

Оцінювання під час семінарських занять проводиться за 5-ти бальною шкалою. Доповідь на семінарі – від нуля (не готовий) до 5 балів; захист реферату – 0-5; тест – 0-5 балів; три суттєвих доповнення – 5 балів.

Участь в Олімпіадах і наукових конференціях – 10 балів.

Максимальна кількість балів – 100.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика дедлайнів. Здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватись крайніх термінів (дата для аудиторних видів робіт або час в системі дистанційного навчання Moodle), до яких має бути виконано певне завдання. За наявності поважних причин (відповідно до інформації, яку надано деканатом) здобувач вищої освіти має право на складання індивідуального графіку вивчення окремих тем дисципліни.

В разі, якщо здобувач вищої освіти проходить додаткове навчання (неформальна та/або інформальна освіта) на освітніх платформах (наприклад, Prometheus), в інформаційних центрах, вивчає дисципліни в інших закладах освіти в межах академічної мобільності, приймає участь у науковій роботі кафедри, то результати додаткового навчання та активності можуть бути зарахованими або як певна частина годин дисципліни, що відводиться на самостійну роботу, або врахована під час модульного контролю та заліку.

Політика академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю, досягнення результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право та суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використання достовірної інформації з офіційних джерел при виконанні проектних завдань.

При вивченні дисципліни політика дотримання академічної доброчесності визначається Кодексом академічної доброчесності Національного університету «Запорізька політехніка» https://zp.edu.ua/uploads/dept_nm/Nakaz_N253_vid_29.06.21.pdf

Політика дотримання прав та обов'язків здобувачів вищої освіти. Права і обов'язки с здобувачів вищої освіти відображено у Положенні про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка» (https://zp.edu.ua/uploads/dept_nm/Nakaz_N405_vid_11.10.24.pdf).

Політика конфіденційності та захисту персональних даних. Обмін персональними даними між викладачем і здобувачем вищої освіти в межах вивчення дисципліни, їх використання відбувається на основі закону України «Про захист персональних даних» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>). Стаття 10, п. 3 «Використання персональних даних працівниками суб'єктів відносин, пов'язаних з персональними даними, повинно здійснюватися лише відповідно до їхніх професійних чи службових або

трудовах обов'язків. Ці працівники зобов'язані не допускати розголошення у будь-який спосіб персональних даних, які їм було довірено або які стали відомі у зв'язку з виконанням професійних чи службових або трудових обов'язків, крім випадків, передбачених законом. Таке зобов'язання чинне після припинення ними діяльності, пов'язаної з персональними даними, крім випадків, установлених законом».

ТЕХНІЧНІ ВИМОГИ ДЛЯ РОБОТИ НА КУРСІ

Щоб мати доступ до навчально-методичних розробок курсу необхідно мати особистий доступ до університетської навчальної платформи Moodle.